

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania M. K. prowadzącej działalność gospodarczą R. w D.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J.
z udziałem zainteresowanych: R. Sp. z o.o. w W., Syndyka Masy Upadłości K. Sp.
z o.o. w upadłości likwidacyjnej w O.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27
listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w R. na rzecz M. G. kwotę 96 (dziewięćdziesiąt sześć) złotych tytułem wynagrodzenia kuratora w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3. zasądza od M. K. prowadzącej działalność gospodarczą R. w D. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa (...), oddalił apelację odwołującą się M. K. prowadzącej działalność gospodarczą R. w D. od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt IV U (...),

oddalającego odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. z dnia 2 czerwca 2016 r., nr (...), nr (...), nr (...) stwierdzających, że P. Z., B. P. i P. Z. J. w okresie od 1 sierpnia 2012 r. do 31 października 2013 r. z tytułu zawartej umowy o pracę podlegają ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, chorobowemu, wypadkowemu, jako pracownicy u płatnika R..

Odwołująca się zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) w całości. Zarzucono naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 177 § 1 k.p.c. przez brak zawieszenia postępowania sądowego przed Sądem pierwszej instancji do czasu wydania przez organ rentowy decyzji co do zainteresowanych K. Sp. z o.o. oraz R. Sp. z o.o. w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym. Ponadto, zarzucono naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie, to jest: (-) art. 2 pkt 1 i 2, art. 5, art. 9 ust. 2a i 2b, art. 14 ustawy z 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 133, poz. 1608 ze zm.) przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że pracodawcą w stosunku do ubezpieczonych, a przez to płatnikiem składek był skarżący, podczas gdy skarżący był pracodawcą użytkownikiem w rozumieniu ww. ustawy, a pracodawcą w stosunku do ubezpieczonego była K. Sp. z o.o.; (-) „art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 400 k.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie przez przyjęcie, iż zawarte umowy o świadczenie usług były sprzeczne z prawem, a w konsekwencji nieważne”; (-) art. 23¹ k.p. przez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że zawarta przez skarżącego umowa o świadczenie usług nie doprowadziła do przejęcia pracowników i przez cały okres jej trwania nie doszło do przejęcia zakładu pracy, podczas gdy w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki przejęcia części zakładu pracy, zarówno te wynikające z przepisów krajowych jak również wynikające z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej; (-) art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez wydanie wyroku oddalającego apelację w sytuacji, gdy w pierwszej instancji nie doszło do zawieszenia postępowania, mimo że przed wydaniem wyroku przez Sąd pierwszej instancji powinna być wydana przez organ rentowy decyzja wobec spółki, która zgłosiła ubezpieczonych do ubezpieczenia społecznego co do faktu podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do pytania „czy w świetle art. 23¹ kodeksu pracy dochodzi do przejścia części zakładu pracy, gdy pracodawca deleguje swoje zadania innemu podmiotowi”.

Organ rentowy wniosł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie na rzecz organu rentowego od skarżącej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Kurator procesowy spółki R. Sp. z o.o. w W. wniosł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz przyznanie wynagrodzenia według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Skarżąca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Odwołując się do utrwalonego w orzecznictwie rozumienia przesłanki przedsądu ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., twierdzenie strony skarżącej o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia

19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578; z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Ujęty we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania problem został rozstrzygnięty w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 marca 2013 r., III PZP 1/13, podjętej w składzie siedmiu sędziów (OSNP 2014 nr 4, poz. 51), odwołał się do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, według którego przy ocenie, czy doszło do zachowania tożsamości przez przedsiębiorstwo, należy mieć na uwadze wszystkie okoliczności, które charakteryzują dany przypadek. Waga poszczególnych kryteriów różni się w zależności od rodzaju prowadzonej działalności. Odmienne oceniana będzie więc sytuacja, w której funkcjonowanie przedsiębiorstwa jest oparte na określonych środkach materialnych w postaci pomieszczeń czy urządzeń, od tej, w której opiera się w zasadniczej części na wykwalifikowanej sile roboczej. Przy ustalaniu, czy mamy do czynienia z przejściem przedsiębiorstwa, te właśnie przesłanki mają istotne znaczenie. Jeżeli działalność przedsiębiorstwa opiera się w znaczącej mierze na jego elementach materialnych, zastosowanie dyrektywy będzie uzależnione od przejęcia tych elementów (w tym również ich wykorzystywania), niezależnie od tego, czy były własnością poprzedniego kontrahenta. Natomiast, jeżeli przedsiębiorstwo bazuje w głównej mierze na czynnościach wykonywanych przez pracowników, dyrektywa będzie miała zastosowanie w przypadku przejęcia przez nowego pracodawcę większej części pracowników w celu realizacji przejętych zadań. Stanowisko to konsekwentnie jest przyjmowane w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego. Tytułem przykładu, można wskazać na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2014 r., I BP 8/13 (OSNP 2015 nr 8, poz. 110). W wyroku tym Sąd wskazał, że w celu zidentyfikowania zakładu pracy lub części zakładu pracy będącej przedmiotem przejścia istotne są kryteria: przypisania jej określonego zadania, wyodrębnienie zespołu pracowników, ustalenie określonej struktury kierownictwa, umożliwienie dysponowanie środkami materialnymi, urządzeniami, specjalistyczną wiedzą, wypracowanie metod organizacji pracy. Z przytoczonej wypowiedzi Sądu Najwyższego wynika, że samo przejście zadań nie jest rozstrzygające dla ustalenia przejścia zakładu pracy lub jego części, o którym mowa w art. 23¹ k.p. Skarżąca

jednocześnie nie wykazała, aby wskazane przez nią zagadnienie rodziło dotychczas nierozstrzygnięte rozbieżności w orzecznictwie. Tym samym problem sformułowany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego uzasadniającego przyjęcie skargi.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., rozstrzygnięto jak w sentencji.

Uwzględniając wniosek kuratora ustanowionego dla zainteresowanego R. Sp. z o.o. z siedzibą w W. o zasądzenie wynagrodzenia według norm przepisanych, wynagrodzenie zasądzono od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w R. w wysokości 96 zł zgodnie z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265) oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. z 2018 r., poz. 536).

O kosztach organu rentowego wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz art. 108 § 1 k.p.c. - stosowanych w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.